Valsts ieņēmumu dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Materiāls sagatavots: 05.01.2022.
Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 05.01.2026.

Anotācija pēdējām izmaiņām

Saskaņā ar grozījumiem Mikrouzņēmumu nodokļa likumā, kas 2024. gada 19. decembrī publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr. 248 (2024/248.18) nodokļu maksātājiem, kuri plāno veikt saimniecisko darbību neregulāri vienkāršota nodokļa maksātāja reģistrācija.

Tā kā no 2026. gada 1. janvāra fiziskajām personām – saimnieciskās darbības veicējiem, kuri saimniecisko darbību veic neregulāri, – tiek paredzēta iespēja izvēlēties reģistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējiem un pieteikties MUN maksātāja statusa iegūšanai uz terminētu laika periodu, proti, vienu vai vairākiem ceturkšņiem taksācijas periodā:

- papildināta sadaļa "Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja reģistrācija".

Saskaņā ar grozījumiem Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumos Nr. 656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu"" minimālā alga no 2026. gada ir 780 eiro.

Tā kā valsts sociālās apdrošināšanu obligāto iemaksu objekts ir saistīts ar minimālās algas apmēru:

- ir precizēta informācija par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

Izmaiņas spēkā ar 2026. gada 1. janvāri.

Mikrouzņēmumu nodoklis 1
Mikrouzņēmumu nodoklis un mikrouzņēmums 4
Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja reģistrācija 5
Darbinieki mikrouzņēmumā 8
Ar nodokli apliekamais objekts un likme 8
Deklarācijas aizpildīšana, iesniegšana un precizēšanas ierobežojumi 9
Nodokļa maksāšana 10
Minimālās obligātās iemaksas 10
Mikrouzņēmumu nodokļa sadale 11
Saistītie tiesību akti 12

Mikrouzņēmumu nodoklis un mikrouzņēmums

Mikrouzņēmumu nodoklis kā vienots nodokļa maksājums ietver šādus nodokļus:

- valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – obligātās iemaksas) par mikrouzņēmuma īpašnieku– 80 %;
- mikrouzņēmuma īpašnieka iedzīvotāju ienākuma nodokli par saimnieciskās darbības ieņēmumu daļu – 20%.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs aprēķina un maksā mikrouzņēmumu nodokli, nevis atsevišķi iedzīvotāju ienākuma nodokli un obligātās iemaksas.

Tiesības kļūt par mikrouzņēmumu un izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli ir:

- individuālajam komersantam;
- individuālajam uzņēmumam, zemnieka vai zvejnieka saimniecībai;
- fiziskajai personai, kas reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) kā saimnieciskās darbības veicēja.

Minētās personas neplāno kļūt par reģistrētu pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) maksātāju līdz PVN reģistrācijas sliekšņa (50 000[1] eiro) sasniegšanai.

No 2025. gada 1. jūlija mikrouzņēmumu nodokļa režīmu var piemērot arī personas, kas ir reģistrētas VID PVN maksātāju reģistrā saskaņā ar Pievienotās vērības nodokļa likuma 139.[2] pantā noteikto īpašo reģistrācijas kārtību.

Tas nozīmē, ka Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, reģistrējoties Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.[2] pantā noteiktajā īpašajā reģistrācijas kārtībā, **var saņemt maksas pakalpojumu vai preces ārvalstīs** un palikt MUN maksātājs, ja vienlaikus:

- nesniedz citas Eiropas Savienības dalībvalsts reģistrētam PVN maksātājam pakalpojumu, kura sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmajā daļā noteikto;
- tā apgrozījums Latvijā nepārsniedz 50 000 eiro kalendāra gadā.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs ir mikrouzņēmumu īpašnieks, kas ieguvis mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu.

Ja fiziskā persona ir zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašnieks un individuālais komersants vai individuālais uzņēmums, vai fiziskā persona, kas reģistrēta VID kā saimnieciskās darbības veicēja, tad mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statuss var būt tikai vienai no šīm saimnieciskās darbības formām.

1. piemērs

[1] Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59. pants.

Jānis ir zemnieka saimniecības "A" īpašnieks, kā arī individuālais komersants "IK Jānis". Ja zemnieka saimniecība "A" ir izvēlējusies maksāt mikrouzņēmumu nodokli un saņēmusi VID lēmumu par reģistrēšanu mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusā, individuālais komersants "IK Jānis" nav tiesīgs kļūt par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju.

Mikrouzņēmums, kas ir izvēlējies maksāt mikrouzņēmumu nodokli, vienlaikus par ienākumiem no saimnieciskās darbības nevar maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli vai samazināto patentmaksu. Tas neattiecas uz mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju, kas izmanto tiesības nereģistrēt saimniecisko darbību, paziņojot VID par to, ka saimnieciskās darbības ienākumu nosaka saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11. panta divpadsmito daļu, kas paredz nepiemērot izdevumus, un ienākumam piemērot 10 % likmi.

Mikrouzņēmuma īpašnieks nevar vienlaikus būt iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs no saimnieciskās darbības, tostarp maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli par sava individuālā uzņēmuma vai zemnieka vai zvejnieka saimniecības ienākumiem.

Tātad mikrouzņēmumu nodokli var attiecināt tikai uz vienu personu – mikrouzņēmuma īpašnieku – un vienu reģistrēto saimnieciskās darbības formu.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja reģistrācija

Mikrouzņēmums, reģistrējoties Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā vai VID, vienlaikus var pieteikties mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanai, apliecinot, ka pārskata gadā:

- vēlas maksāt mikrouzņēmumu nodokli;
- paredzamais apgrozījums nepārsniegs PVN reģistrācijas slieksni un mikrouzņēmums neplāno kļūt par reģistrētu PVN maksātāju līdz PVN reģistrācijas sliekšņa sasniegšanai.

Lai ar nākamo gadu varētu sākt maksāt mikrouzņēmumu nodokli, līdz iepriekšējā gada 15. decembrim iesniedz VID pieteikumu, kurā apliecina, ka:

- nodokļa maksātājs atbilst Mikrouzņēmumu nodokļa likumā noteiktajiem kritērijiem;
- prognozējamais apgrozījums attiecībā uz nākamo gadu nepārsniegs PVN reģistrācijas slieksni un mikrouzņēmums neplāno kļūt par reģistrētu PVN maksātāju līdz PVN reģistrācijas sliekšņa sasniegšanai.

Lai pieteiktos mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanai, ir jāaizpilda iesniegums VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – EDS).

Juridiskā persona iesniegumu var iesniegt: EDS - Dokumenti / Izveidot jaunu dokumentu / Mikrouzņēmuma nodokļa dokumenti / Iesniegums mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanai vai pārtraukšanai.

Fiziskā persona – saimnieciskās darbības veicējs par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa izvēli paziņo EDS aizpildot veidlapu – Dokumenti / Izveidot jaunu dokumentu / Nodokļa maksātāju reģistrācijas un datu izmaiņu veidlapas / nodokļu maksātāja (fiziskas personas) reģistrācija / saimnieciskās darbības veicējs / reģistrēt vai mainīt reģistrācijas datus / sadaļā nodokļu maksātāja statuss.

Tad mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statuss tiks piešķirts ar saimnieciskās darbības reģistrācijas brīdi.

Lai pieteiktos mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanai **jau reģistrētam saimnieciskās darbības veicējam**, līdz tekošā gada 15.decembrim jāiesniedz iesniegums VID EDS – Dokumenti / Izveidot jaunu dokumentu / Pēc dokumentu grupas / Nodokļu maksātāju reģistrācijas un datu izmaiņas veidlapas / Nodokļu maksātāja (fiziskas personas) reģistrācija / Saimnieciskās darbības veicējs / Mainīt reģistrācijas datus / sadaļā "Nodokļu maksātāja statuss" jāizvēlas / Mikrouzņēmuma nodokļa maksātājs / Pārbaudīt un saglabāt / Iesniegt.

Ja mikrouzņēmums arī nākamajā gadā turpina maksāt mikrouzņēmumu nodokli, nodokļu maksātājs par to neiesniedz pieteikumu VID.

Ja fiziskā persona prognozē, ka saimniecisko darbību veiks neregulāri, tai ir tiesības reģistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējam un pieteikties mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanai uz terminētu laikposmu — vienu vai vairākiem ceturkšņiem taksācijas perioda ietvaros.

Nodokļu maksātājs **zaudē** mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar nākamo gadu, ja:

- mikrouzņēmums kļūst vai tam jākļūst par reģistrētu PVN maksātāju (izņemot gadījumu, kad persona ir reģistrēta VID PVN maksātāju reģistrā saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.^{2} pantā noteikto īpašo reģistrācijas kārtību);
- mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam nav apgrozījuma divus taksācijas periodus pēc kārtas;
- mikrouzņēmums ir reģistrēts kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, sākot ar gada otro ceturksni, un tam nav apgrozījuma trīs taksācijas periodus pēc kārtas (ieskaitot taksācijas periodu, kurā tas ir reģistrēts kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs).

2. piemērs

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs 2025. gada jūlijā kļūst par reģistrētu PVN maksātāju. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu tas zaudēs ar 2026. gada 1. janvāri.

3. piemērs

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam 2024. un 2025. gadā nav apgrozījuma. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu tas zaudēs ar 2026. gada 1. janvāri.

4. piemērs

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam, kas reģistrēts 2024. gada maijā, nav apgrozījuma 2024., 2025. gadā un 2026. gadā. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu tas zaudēs ar 2027. gada 1. janvāri.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, kurš ir pārtraucis saimniecisko darbību un nodokļa maksāšanu, un vēlāk tajā gadā atsāk saimniecisko darbību, kļūstot par iedzīvotāju ienākuma nodokļa vai uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāju, nevar atkārtoti izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli tajā pašā gadā un nākamajā gadā.

5. piemērs

Jānis Bērziņš 2024. gadā bija reģistrēts VID kā saimnieciskās darbības veicējs. 2024. gadā maksāja mikrouzņēmumu nodokli.
2024. gada maijā izbeidz saimniecisko darbību.
Jānis Bērziņš nolemj atsākt savu saimniecisko darbību 2024. gada jūlijā un izvēlas būt par iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāju.
Tā kā viņš ir pārtraucis saimniecisko darbību un pēc tam to atsācis tajā pašā 2024. gadā kļūstot par iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāju, Jānis Bērziņš vairs nevar atkārtoti izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli, ne 2024. gadā, ne 2025. gadā.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, kurš ir pārtraucis saimniecisko darbību un nodokļa maksāšanu, un vēlāk atsāk to tajā pašā gadā, tam ir iespēja atkārtoti izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli tajā pašā gadā, ja starplaikā tas nav veicis saimniecisko darbību citā nodokļu maksāšanas režīmā.

6. piemērs

Jānis Bērzs 2025. gada janvāri reģistrējās VID kā saimnieciskās darbības veicējs, mikrouznēmumu nodokļa maksātājs.
2025. gada maijā izbeidz saimniecisko darbību.
Jānis Bērzs nolemj atsākt savu saimniecisko darbību 2025. gada jūlijā.
Starplaikā no 2025. gada maija līdz 2025. gada jūlijam viņš neveica saimniecisko darbību citā nodokļu maksāšanas režīmā.
Tā kā viņš ir pārtraucis saimniecisko darbību un pēc tam to atsācis tajā pašā 2025. gadā un starplaikā viņš neveica saimniecisko darbību citā nodokļu maksāšanas režīmā, Jānis Bērzs drīkst atkārtoti izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli 2025. gadā.

Darbinieki mikrouzņēmumā

Mikrouzņēmumam ir tiesības savas saimnieciskās darbības veikšanai algot darbiniekus. Fiziskā persona, pieņemot darbā darbinieku, kļūst par darba devēju.

No darbinieku algām nodokļus (algas nodokli un obligātās iemaksas) maksā vispārējā kārtībā tāpat kā citi darba devēji.

Ar nodokli apliekamais objekts un likme

Mikrouzņēmumu nodokļa objekts ir mikrouzņēmuma apgrozījums, tas ir – saimnieciskās darbības ieņēmumi, no kuriem neatskaita izdevumus.

Mikrouzņēmuma apgrozījumā ir jāiekļauj arī tā komisijas maksa, ko tiešsaistes platforma (tīmekļvietne / mobilā lietotne) ietur no komersantiem, kas nodarbojas ar pasažieru komercpārvadājumiem ar taksometru, par sniegto pakalpojumu.

Mikrouzņēmumu nodokļa likme ir 25 procenti.

7. piemērs

20xx. gadā mikrouzņēmuma I ceturkšņa apgrozījums ir 3000 eiro. Mikrouzņēmumu nodoklis ir 750 eiro (3000 x 25 % = 750).

8. piemērs

Individuālais komersants sniedz taksometra pakalpojumus, izmantojot tiešsaistes platformu, kura ietur komisijas maksu par sniegtajiem pakalpojumiem.

Individuālā komersanta ieņēmumi par sniegtajiem pakalpojumiem mēnesī ir 300 eiro.

Platforma ietur komisijas maksu, piemēram, 60 eiro (20% no ieņēmumiem).

Individuālā komersanta kontā pēc komisijas atskaitīšanas nonāk 240 eiro.

Tā kā, mikrouzņēmumu nodokļa objekts ir mikrouzņēmuma apgrozījums, tas ir – saimnieciskās darbības ieņēmumi, no kuriem neatskaita izdevumus, mikrouzņēmuma apgrozījumā jāiekļauj arī tā komisijas maksa, ko pakalpojuma sniedzējs ietur no pārvadātājam izmaksātās summas.

Mikrouzņēmuma apgrozījums ir 300 eiro.

Deklarācijas aizpildīšana, iesniegšana un precizēšanas ierobežojumi

Mikrouzņēmums iesniedz EDS mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam.
Deklarācijā norāda ceturkšņa apgrozījumu sadalījumā pa ceturkšņa mēnešiem un no tā aprēķināto mikrouzņēmumu nodokli.

Mikrouzņēmums iesniedz VID deklarāciju tikai par to pārskata ceturksni, kurā ir bijis apgrozījums (arī tad, ja apgrozījums ir bijis vienā vai divos pārskata ceturkšņa mēnešos). Ja mikrouzņēmumam konkrētajā ceturksnī nav apgrozījuma, tad deklarāciju nesniedz.

Mikrouzņēmumam ir tiesības ne vairāk kā divas reizes precizēt deklarāciju par pārskata ceturksni mēneša laikā pēc noteiktā deklarācijas iesniegšanas termiņa. Minētajā periodā ir tiesības iesniegt precizējumus, kas gan samazina, gan palielina maksājamā nodokļa apmēru.

Ja deklarāciju precizē vēlāk nekā mēneša laikā no noteiktā deklarācijas iesniegšanas termiņa, tad ir tiesības iesniegt tikai tādus precizējumus, kas palielina maksājamā nodokļa apmēru.

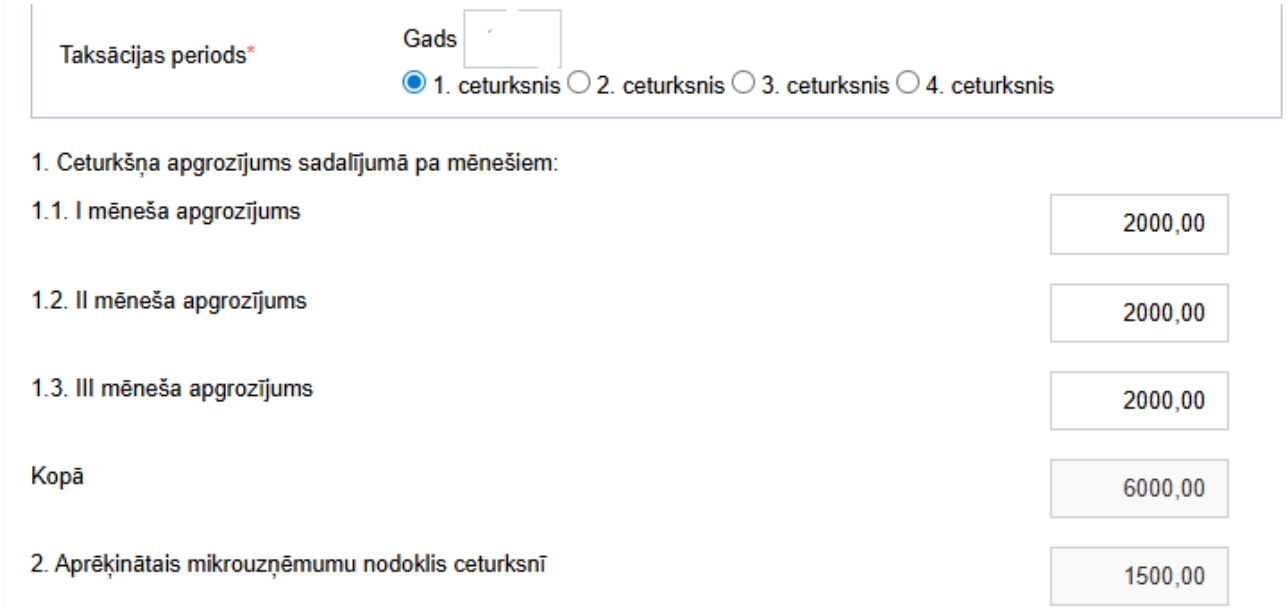
Deklarāciju iesniedz VID, izmantojot tikai EDS[2].

Deklarāciju iesniegšanai sagatavo no veidlapas "Mikrouzņēmumu nodokļa deklarācija", kas ir pieejama dokumentu grupā "Mikrouzņēmumu nodokļa dokumenti".
EDS formas logā izvēlas taksācijas periodu, par kuru vēlas iesniegt deklarāciju, un aizpilda visus obligāti aizpildāmos laukus.

9. piemērs

Jurijs ir saimnieciskās darbības veicējs – mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs. Iesniedzot deklarāciju par pirmo ceturksni, Jurijs norāda katra mēneša apgrozījumu (I mēnesis – 2000 eiro, II mēnesis – 2000 eiro un III mēnesis – 2000 eiro) un no tā EDS automātiski aprēķina mikrouzņēmumu nodokli – 6000 x 25 %= 1500 eiro.

[2] Vairāk informācijas tīmekļvietnē www.vid.gov.lv sadaļā "Elektroniskās deklarēšanas sistēma".

Nodokļa maksāšana

Deklarācijā aprēķināto mikrouzņēmumu nodokli tā maksātājs patstāvīgi samaksā četras reizes gadā par katra ceturkšņa apgrozījumu, līdz ceturksnim sekojošā mēneša 23. datumam iemaksājot to vienotajā nodokļu kontā.

Vienotais nodokļu konts
Saņēmējs: Valsts budžets (VID), reģistrācijas numurs: 90000010008
Saņēmēja iestāde: Valsts kase
BIC kods: TRELLV22
Konta numurs: LV33TREL1060000300000

Pieslēdzoties VID EDS lietotājam savā EDS profilā jāizvēlas sadaļa "Maksājumi". Tajā EDS lietotājam pieejama visa informācija par maksājamajiem nodokļiem, kā arī nodrošināta iespēja tos samaksāt tiešsaistē[3].

Minimālās obligātās iemaksas

Minimālās obligātās iemaksas aprēķina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk arī – Aģentūra).

Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" izpratnē mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs ir pašnodarbināta persona.

[3] Vairāk informācijas tīmekļvietnē www.vid.gov.lv sadaļā "Elektroniskās deklarēšanas sistēma"/ Informatīvie un metodiskie materiāli/ Kā lietot EDS sadaļu "Maksājumi".

Aģentūra trīs mēnešu laikā pēc ceturkšņa beigām aprēķina minimālās obligātās iemaksas, kas papildus jāveic pašnodarbinātajam, un līdz trešā mēneša 20. datumam paziņo par šīm iemaksām VID, kas nekavējoties informē pašnodarbināto EDS.

Vienas darba dienas laikā pašnodarbinātais EDS un e-pastā saņem informāciju par Aģentūras aprēķinātajām minimālajām iemaksām.

Pašnodarbinātajam ir pienākums katru gadu līdz 23. oktobrim veikt minimālās iemaksas **par iepriekšējo kalendāra gadu**.

Ja pašnodarbinātais (kurš vienlaikus nav darba ņēmējs) prognozē, ka viņa ieņēmumi nesasniegs 2340 eiro ceturksnī (2026. gadā) pašnodarbinātais var iesniegt VID **apliecinājumu** par nākamā ceturkšņa vai gada plānotajiem ieņēmumiem, un tad minimālās iemaksas netiks aprēķinātas un nebūs jāmaksā.

Apliecinājumu par plānotajiem ienākumiem VID EDS sākot no 2026. gada 1. janvāra iesniedz šādos termiņos:

1) līdz 2026.gada 19.janvārim par pilna 2026.gada plānotajiem ienākumiem,
vai
2) līdz 2026.gada:
19.janvārim par 2025.gada I ceturksnī plānotajiem ienākumiem;
17.aprīlim par 2025.gada II ceturksnī plānotajiem ienākumiem;
17.jūlijam par 2025.gada III ceturksnī plānotajiem ienākumiem;
19.oktobrim par 2025.gada IV ceturksnī plānotajiem ienākumiem;
vai
3) vienlaikus ar saimnieciskās darbības reģistrēšanu.

VID apliecinājumu nodos Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai, un tā, ņemot vērā pašnodarbinātā prognozes, minimālās obligātās iemaksas par konkrēto ceturksni neaprēķinās.

Pēc kalendāra gada beigām Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra trīs mēnešu laikā veiks minimālo obligāto iemaksu pārrēķinu, ņemot vērā minimālo obligāto iemaksu objektu gadam, un pašnodarbinātais saņems EDS informāciju par gada laikā pārmaksātajām minimālajām obligātajām iemaksām.

Vairāk informācijas par minimālajām obligātajām iemaksām var izlasīt metodiskajā materiālā "Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas".

Mikrouzņēmumu nodokļa sadale

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja valsts budžetā iemaksātā mikrouzņēmumu nodokļa ieņēmumus Valsts ieņēmumu dienests attiecina šādi:

1) 80 procenti — valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;
2) 20 procenti — iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

Saistītie tiesību akti

Mikrouzņēmumu nodokļa likums
Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"
Par valsts sociālo apdrošināšanu

Lai apskatītu iepriekšējās versijas, seko saitei:

- Mikrouzņēmumu nodoklis (27.06.2025.)
- Mikrouzņēmumu nodoklis (31.10.2025.)
- Mikrouzņēmumu nodoklis (05.01.2026.)

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 05.01.2022.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 05.01.2026.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas sadaļā "Sarakste ar VID"